

Diplomová práce : Jakub Deml a François Mauriac: mezi Bohem a literaturou

Autorka : Helena Krejčíková

Vedoucí práce : PhDr. Catherine Ebert-Zeminová, Ph.D.

Odevzdání práce : duben 2007

Oponentský posudek

Ve své diplomové práci představuje Helena Krejčíková dva autory katolické orientace – Jakuba Demla a François Mauriac. V úvodu vymezuje postup práce, metodu, snahu o srovnání. Volí tradiční metodu literární historie (část I.a II.), kapitola III. obsahuje srovnání, paralely obou spisovatelů.

Zvolené autory prezentuje nejprve v historicko-kulturních souvislostech, představuje problematiku filosoficko-teologickou, dále kontext literární. Témata – kritéria pro srovnání najdeme teprve ve III. kapitole (str. 53 – 78). Autorka dospívá k tomu, co nazývá „fenomémem katolické literatury“. Oba autory hodnotí zejména pro jejich hluboce subjektivní, upřímná vyznání.

K práci níže uvádím několik poznámek pro diskusi při obhajobě :

1. Název práce : pólů Bůh – literatura se mi jeví jako nesourodé. Jsou-li pro autorku funkční, nechť je obhájí.
2. Vhled do Katolické moderny (kap. I., str. 7 – 17) považují za příliš obsáhlý ve srovnání s podkapitolou věnovanou Jakubu Demlovi (str. 17 – 27). Tam bych přepokládala přístup spíše analytický, který by posléze vyústil v logickou syntézu v závěrech. Autorka Demlovo dílo charakterizuje pozitivisticky deskriptivně, jakoby se chystala později dosazovat do tezí daných a priori.
3. Kapitola II. V oddílu věnovaném modernímu katolickému myšlení ve Francii (str. 28) shledávám (jistě dobře míněnou snahu o úplnost) jako nadbytečnou kumulaci osobností – filosofů, literátů – (Mauriac, Bernanos, Green, Bloy, Maritain, Sv. Tomáš Akvinský, G.Marcel. Teilhard de Chardin – každý z nich by mohl být předmětem samostatné práce) i kumulaci dějinných kontextů (Francouzská revoluce, Dreyfusova aféra, dále pak náhlý přechod k A. Gidovi).
4. Filosoficky. Jak chápe autorka protiklad svobody a víry? (str. 31). O co se opírá, když tvrdí, že „člověk ztrácí smysl pro osobní odpovědnost“? Proč nemůže být katolická literatura moderní ? (str. 20).
5. Terminologicky: Str. 40: proti materialismu objevit, co je „surrealistické“. V jakém smyslu? Jistě ne literárním.
6. Formálně. Postrádám jasnější strukturaci textu. Autorka píše, aniž člení na odstavce. Formulace jsou mnohdy málo konkrétní, postrádám doložení příklady. Např. str. 56: „Demlovo dílo se jeví jako přepis snů v bdělém stavu.“

Vlastní srovnání obou autorů obsahuje kapitola III., kde se nám konečně dostává odkazů na Mauriacovy romány, i když ne v analytickém postižení. Za nejúspěšnější považuji podkapitulu Téma lásky (str. 64 – 74), kde diplomantka dospívá k zajímavým závěrům.

Práce je napsána se zjevným zaujetím autorky pro zvolené téma. Je psána česky. V některých případech doporučuji použít namísto internacionalismů českých ekvivalentů (neirituje, spirituální, manifestoval, renouveau). Ve francouzském resumé jsou jazykové chyby gramatické, lexikální, pravopisné, i věcné – např. L'Eglise ve významu církev. Tato nedopatření jsem vyznačila v textu.

Závěrem konstatuji, že se diplomantka svým způsobem úspěšně vyrovnala s tématem, které je velmi náročné – myšlenkově, filosoficky, teologicky, i literárně. Zvolila velmi široký rámec. Dokázala, že dovede pracovat s literaturou předmětu i s vlastní krásnou literaturou. Splnila tak požadavky kladené na diplomovou práci na závěr studia, práci doporučuji k obhajobě.

Doc. PhDr. Jana Petrová, CSc., oponentka

V Praze dne 14. května 2007